

2015/2258(INI)

27.4.2016

VÉLEMÉNY

a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság részéről

a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság részére

a fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény (CRPD) végrehajtásáról, különös tekintettel az ENSZ CRPD bizottságának záró észrevételeire
(2015/2258(INI))

A vélemény előadója: Davor Škrlec

PA_NonLeg

JAVASLATOK

A Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság felkéri a Foglalkoztatási és Szociális Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele az alábbi módosításokat:

- A. mivel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) értelmében az Uniónak politikái és tevékenységei meghatározása és végrehajtása során küzdenie kell a fogyatékoságon alapuló megkülönböztetés ellen (10. cikk), és az ilyen megkülönböztetés leküzdésére az Unió jogszabályokat fogadhat el (19. cikk);
- B. mivel az Európai Unió Alapjogi Chartájának 21. és 26. cikke kifejezetten tiltja a fogyatékoságon alapuló megkülönböztetést, és a fogyatékosággal élő személyek társadalomban való egyenlő részvételéről rendelkezik;
- C. mivel az „Európa, a világ első számú idegenforgalmi célpontja – az európai turizmus új politikai kerete” című 2011. szeptember 27-i európai parlamenti állásfoglalásra¹ adott, 2011. december 13-án elfogadott válaszában a Bizottság elismerte, hogy mindenki számára biztosítani kell a hozzáférhető szolgáltatások (közlekedés, szállás, ellátás és látnivalók) zökkenőmentes láncolatát, és ennek céljából intézkedésekbe kezdett a figyelem felkeltése, az idegenforgalmi ágazaton belüli készségek fejlesztése, valamint végső soron az idegenforgalmi létesítmények minőségének a speciális szükségletekkel rendelkező vagy fogyatékosággal élő személyek tekintetében történő javítása érdekében;
- D. mivel a fogyatékosággal élő, a funkcionális különbözőséggel élő, a funkcionálisan akadályozott és csökkent mozgásképességű személyeknek a közlekedés, a mobilitás és az idegenforgalom terén felmerülő szükségletei egybeesnek a közlekedési és mobilitási szolgáltatások üzleti innovációs lehetőségeivel, és – a mindenki számára történő tervezés szellemében – előnyös helyzetet teremthetnek a bármely típusú fogyatékosággal élők (köztük mások mellett a csökkent mozgásképességű személyek, a vakok, a siketek és a nagyothallók, az autizmussal élők, a szellemi vagy pszichoszociális fogyatékosággal élő személyek) és az említett szolgáltatások egyéb felhasználói számára egyaránt;
- E. mivel Európában 80 millióan élnek fogyatékosággal, illetve funkcionális képességzavarral, ami a lakosság egyhatodának felel meg;
  - 1. sürgeti a Bizottságot és a Tanácsot, hogy több figyelmet szenteljenek a fogyatékosággal élő személyek szükségleteire, és hogy ezeket a szükségleteket következetesen vegyék tekintetbe az uniós rendeletek, köztük a különböző közlekedési módokhoz kötődő utasjogokról szóló rendeletek felülvizsgálata során (a légi közlekedésről szóló 1107/2006/EK és 261/2004/EK rendeletek, a vasúti közlekedésről szóló 1371/2007/EK rendelet, a vízi közlekedésről szóló 1177/2010/EK rendelet és az autóbusszal történő közlekedésről szóló 181/2011/EK rendelet), valamint a jogszabályok, például a multimodális utazás vonatkozásában fennálló utasjogok kidolgozásakor; rámutat arra, hogy 2010-ben az Európai Unió a 2010 és 2020 közötti időszakra vonatkozó európai fogyatékoságügyi stratégia keretében elkötelezte magát Európa akadálymentessé tétele mellett;

---

¹ HL C 56. E, 2013.2.26., 41. o.

2. felhívja az Európai Uniót, hogy erősítse meg az utasjogokra vonatkozó jogszabályok végrehajtásának ellenőrzését és harmonizálja a nemzeti végrehajtási szervek munkáját, továbbá felszólítja a tagállamokat, hogy tegyék meg a szükséges lépéseket a helyi, regionális és állami szintű közlekedési és idegenforgalmi szolgáltatások (köztük az autóbusszal és taxival történő közlekedés, a városi tömegközlekedés, a vasúti, a légi és a vízi közlekedés, és azon belül az állomások, a repülőterek és a kikötők) hozzáférhetőségének javítását célzó uniós jogszabályok végrehajtása és az akadálymentes Európa megvalósulását gátló tényezők kezelése érdekében azáltal, hogy az illetékes végrehajtási szervek hatáskörét megerősítik az utasjogra vonatkozó uniós jogszabályokban, biztosítva, hogy Unió-szerte valamennyi, fogyatékossgal élő utas ténylegesen és egyformán élhessen jogaival, ideértve a hozzáférhetőség és a szabványosítás, a harmonizáció, a technikai követelmények, a vállalkozásoknak szóló ösztönzők, a szakszervezeti politika és a kollektív szerződések vonatkozásában;
3. kéri az Európai Bizottságot, hogy tegye egyértelművé a csökkent mozgásképességű személyek ellátásában érintett egyes szereplők felelősségi köreit, különös tekintettel a különböző közlekedési módok közötti átszállásra, és nyújtson tájékoztatást a Parlament számára a fogyatékossgal élők szervezeteinek részvételéről és az utasjogokkal kapcsolatos rendeletek végrehajtásában betöltött szerepükről;
4. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy haladjanak előre a 2010 és 2020 közötti időszakra vonatkozó európai fogyatékossgügyi stratégia megvalósítása terén; sajnálja, hogy elhalasztották e stratégia 2015-ben esedékes félidős értékelését, és felhívja a Bizottságot az értékelés mielőbbi befejezésére és közreadására;
5. határozottan hisz az akadálymentességi szabályok uniós szinten tapasztalható előnyeiben, ezért várakozással tekint az európai akadálymentességi intézkedéscsomagra irányuló bizottsági javaslat¹ mielőbbi elfogadása elé;
6. hangsúlyozza az európai akadálymentességi intézkedéscsomag elfogadásának szükségességét, mivel az egyrészt kulcsfontosságú a csökkent mozgásképességű személyek közlekedés, mobilitás és idegenforgalom vonatkozásában való hozzáféréssel kapcsolatos valamennyi probléma kezeléséhez, másrészt biztosítja, hogy a légi, az autóbusszos, a vasúti és a vízi személyszállítási szolgáltatások, különös tekintettel az átszállásokra, valamint az összes metró- és vasútvonal lépcső nélküli elérhetőségére, a weboldalak, a mobil eszközökön alapuló szolgáltatások, az intelligens jegyértékesítés, a valós idejű tájékoztatás és az önkiszolgáló terminálok, valamint a személyszállítási szolgáltatásokhoz használt jegykiadó automaták és utasfelvételi automaták teljes mértékben hozzáférhetőek legyenek a fogyatékossgal élő személyek számára;
7. elismeri, hogy a kis- és középvállalkozások számára előnyös lesz, hogy standard uniós követelményeknek kell megfelelniük ahelyett, hogy eltérő nemzeti szabályokhoz kellene igazodniuk; sajnálja azonban, hogy az európai akadálymentességi intézkedéscsomagra irányuló javaslat nem terjed ki a határokon átnyúló jellegű turisztikai termékekre és idegenforgalmi szolgáltatásokra; rámutat arra, hogy nem születtek további uniós szintű intézkedések az idegenforgalmi létesítmények és szolgáltatások vonatkozásában a szálláshelyek osztályozásának az akadálymentességi szempontok figyelembevételével történő fokozatos harmonizálása érdekében;

---

¹ COM(2015)0615.

8. felhívja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény (CRPD) fakultatív jegyzőkönyvének EU általi ratifikálására annak érdekében, hogy a fogyatékossgal élő személyek jobban érvényesíteni tudják jogaikat, különös tekintettel a közlekedési szolgáltatásokhoz való hozzáférésük hiányára, valamint az épített környezettel, köztük az idegenforgalmi létesítményekkel és szálláshelyekkel kapcsolatos szempontokra;
9. hangsúlyozza, hogy a személyszállítási szolgáltatásokhoz, járművekhez, infrastruktúrához és intermodális összekapcsolódásokhoz való – különösen a vidéki térségekben is megvalósuló – akadálymentes hozzáférhetőség a mobilitási rendszerek megkülönböztetéstől mentes működésének a kulcsa; ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy a fogyatékossgal élő személyeknek hozzá kell férniük a termékekhez és szolgáltatásokhoz, és hogy további erőfeszítésekre van szükség a személyszállítási és idegenforgalmi szolgáltatások, a járművek és az infrastruktúra akadálymentessé tételéhez egyaránt; emlékeztet arra, hogy az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz lehetőséget kínál városi fellépések, valamint a valamilyen fogyatékossgal élő személyek hozzáférésének javítására irányuló intézkedések finanszírozására, amely az alkalmazkodási költségek akár 10%-át is fedezheti;
10. kéri az Európai Bizottságot, hogy a TEN-T alapok végrehajtásáról szóló éves jelentésében tegye közzé, hogy milyen előrelépés történt a fellépések területén, és milyen összegű támogatást biztosítottak az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz és egyéb uniós alapok keretében az infrastruktúra fogyatékossgal élő személyek igényeihez való hozzáigazításához; kéri továbbá az Európai Bizottságot, hogy tegyen intézkedéseket az infrastruktúra fogyatékossgal élő személyek igényeihez való hozzáigazítására irányuló projekteknél való részvétel fokozása érdekében, beleértve egyebek mellett a lehetséges projektgazdák körében szervezett tájékoztatási és ismeretterjesztési rendezvényeket;
11. ezzel összefüggésben rámutat a városi fellépések finanszírozásának fontosságára, amely környezetben gyakoribb a különféle közlekedési módok közötti átszállás, és ahol a csökkent mozgásképességű személyek nagyobb nehézségekkel szembesülnek;
12. hangsúlyozza a hozzáférhetőség fontosságát, mivel az teszi lehetővé a fogyatékossgal élő személyek számára, hogy maradéktalanul élvezhessék az európai idegenforgalmi kínálatot;
13. hangsúlyozza, hogy a tájékoztatás folyamatosan hozzáférhető formáinak a digitalizált mobilitási piaci politikák napirendjének élén kell szerepelniük, és egynél több érzékelési csatorna alkalmazásával, a különféle típusú fogyatékossgakhoz igazodó nyelvek, formátumok és technológiák – köztük jelnyelvek, Braille-írás, augmentatív és alternatív kommunikációs rendszerek – és egyéb, a fogyatékossgal élők választása szerinti elérhető kommunikációs eszközök, módok és formátumok segítségével elő kell segíteniük a bármely típusú fogyatékossgal élő személyek hozzáférését, ideértve a könnyen érthető szövegek vagy piktogramok, a feliratozás és a személyre szóló szöveges üzenetek alkalmazását az utazási információk, a jegyfoglalás és a jegyárúsítás vonatkozásában; sürgeti a Bizottságot, hogy a közlekedési létesítmények és szolgáltatások tekintetében hozza létre azokat a megfelelő nyomkövetési és ellenőrzési mechanizmusokat, amelyek biztosítják, hogy a tömegközlekedési szolgáltatásoknál valamennyi tagállamban garantáltak legyenek a fogyatékossgal élők számára kínált akadálymentesítő és segítő

eszközök;

14. hangsúlyozza, hogy a fogyatékossgal élők számára lehetővé kell tenni, hogy tájékozódhassanak a háztól házig történő utazás vonatkozásában meglévő multimodális és határokon átnyúló közlekedési kapcsolatokról, amelyek lehetővé teszik a leginkább fenntartható, a legköltséghatékonyabb, illetve a leggyorsabb összeköttetések közötti választást, valamint hogy az adott szolgáltatást elektronikusan lefoglalják és kifizessék;
15. kéri a valós idejű utazási információk hozzáférhetővé tételét annak érdekében, hogy a fogyatékossgal élő személyek utazásuk megkezdése előtt és utazás közben tájékozódhassanak az esetleges zavarokról és az alternatív utazási lehetőségekről;
16. üdvözli az „Európai Fogyatékossgai Kártya” kísérleti projektjét; felszólítja az érintett tagállamokat és a Bizottságot, hogy vegyék figyelembe és adott esetben alkalmazzák a legújabb technológiai fejlesztéseket, különösen az intermodalitás, az összekapcsolhatóság és az átjárhatóság terén, és hangsúlyozza, hogy az akadálymentességi követelményeknek való maradéktalan megfelelés érdekében a légi, autóbuszos, vasúti és vízi személyszállítással kapcsolatos termékek tervezésekor mindenkor alkalmazni kell az „egyetemes tervezés” elvét; ösztönzi valamennyi tagállamot, hogy csatlakozzanak az „Európai Fogyatékossgai Kártya” kezdeményezéshez, és felhívja a Bizottságot, hogy különítse el az „Európai Fogyatékossgai Kártya” uniós szintű projektként történő továbbfejlesztéséhez szükséges pénzügyi erőforrásokat;
17. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyék meg a megfelelő intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a 112-es segélyhívó szám Európa-szerte teljes mértékben elérhető legyen a fogyatékossgal élő személyek számára;
18. hangsúlyozza, hogy különös figyelmet kell fordítani a segítő technológiákra, amelyek lehetővé teszik a fogyatékossgal élő személyek számára az önálló életvitelt, valamint hogy az akadálymentes mobilitás és idegenforgalmi szolgáltatások szükségességéről megszerzett ismereteket még nagyobb mértékben integrálni kell a következő kutatási és innovációs programokba, például a „Horizont 2020” keretprogramba; rámutat, hogy ennek érdekében európai szinten javítani kell és össze kell hangolni a statisztikai adatokat, és meg kell osztani a bevált gyakorlatokat;
19. felszólítja a Bizottságot, hogy a fogyatékossgal élő személyeket képviselő szervezetekkel konzultálva mozdítsa elő a kutatást, az adatgyűjtést és a bevált gyakorlatok cseréjét, valamint hogy az idegenforgalmi statisztikákról szóló 692/2011/EU rendelet két mellékletében előírtak szerint nyújtson rendszeres áttekintést a fogyatékossgal élő személyek idegenforgalmi szolgáltatásokhoz való hozzáférhetőségének adatairól;
20. hangsúlyozza, hogy az idegenforgalmi szolgáltatásoknak figyelembe kell venniük a fogyatékossgal élő személyek sajátos szükségleteit, ideértve a tájékoztatáshoz, a kommunikációhoz és a létesítményekhez – köztük a szobákhoz, fürdőszobákhoz, mosdókhoz és egyéb beltéri helyiségekhez – való egyszerű hozzáférést;
21. kéri az illetékes tagállami hatóságokat, hogy dolgozzanak ki tudatosságnövelő stratégiákat a fogyatékossgal élő személyek jogaival kapcsolatban, és támogassák a közlekedési és idegenforgalmi dolgozóknak a fogyatékossgal élő személyek egyenjogúságáról és a fogyatékossgal kapcsolatos tudatosságról szóló képzését, valamint segítsék elő a

fogyatékosággal foglalkozó európai szövetségek és a magán vagy állami közlekedési társaságok közötti együttműködést és a helyes gyakorlatok egymás közötti cseréjét. sürgeti, hogy a képzéshez kapcsolódó anyagok hozzáférhető formátumban is álljanak rendelkezésre;

22. hangsúlyozza, hogy a légi közlekedési személyzet számára rendkívül komoly képzést kell biztosítani, hogy a légitársaságok megfelelő szolgáltatásokat tudjanak nyújtani a fogyatékosággal élő személyek számára; különös figyelmet kellene fordítani arra is, hogy a személyzet képes legyen a kerekesszékek helyes mozgatására, hogy azok ne sérüljenek;
23. hangsúlyozza, hogy az idegenforgalommal kapcsolatos minden nemzeti, regionális, helyi és európai fellépés során tiszteletben kellene tartani a „turizmus mindenki számára” elvet; megjegyzi, hogy az idegenforgalmi szolgáltatóknak figyelembe kellene venniük a fogyatékosággal élő személyek igényeit, és támogatniuk kellene a struktúrák átalakítását és a személyzet képzését célzó kezdeményezéseket.

**A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁGBAN
TARTOTT ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE**

Az elfogadás dátuma	26.4.2016
A zárószavazás eredménye	+: 42 -: 1 0: 1
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Daniela Aiuto, Lucy Anderson, Marie-Christine Arnautu, Inés Ayala Sender, Georges Bach, Izaskun Bilbao Barandica, Deirdre Clune, Michael Cramer, Luis de Grandes Pascual, Andor Deli, Karima Delli, Isabella De Monte, Ismail Ertug, Jacqueline Foster, Tania González Peñas, Dieter-Lebrecht Koch, Stelios Kouloglou, Merja Kyllönen, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Gesine Meissner, Cláudia Monteiro de Aguiar, Renaud Muselier, Jens Nilsson, Markus Pieper, Salvatore Domenico Pogliese, Gabriele Preuß, Dominique Riquet, Massimiliano Salini, Claudia Schmidt, Jill Seymour, Claudia Tapardel, Keith Taylor, Pavel Telička, István Ujhelyi, Peter van Dalen, Wim van de Camp, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Janusz Zemke, Roberts Zile, Kosma Zlotowski, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Rosa D'Amato, Jill Evans, Michael Gahler, Maria Grapini, Karoline Graswander-Hainz, Marek Plura, Davor Škrlec, Dubravka Šuica, Ruža Tomašić, Evžen Tošenovský, Henna Virkkunen